

"YIGIRMANCHI ASRNING SURIYASI": RASMLAR VA JONLI GUVOHLIKLAR

Mirkasimova Shodiya Azizovna

TDSHU "Sharq mamlakatlari tarixi va antropologiyasi" kafedrasi 2-kurs magistranti

Annotatsiya: *Ushbu maqola suriyalik tadqiqotchi tomonidan tayyorlangan "Arab tadqiqot va siyosat tadqiqotlari markazi" tomonidan yaqinda nashr etilgan "XX asrdagi Suriya jamiyatlari hayotidan suratlar - Damashqdagi Sindikat instituti olimlari tomonidan to'plangan" kitobi. Abdulla Xanna, unda u intervyu metodologiyasiga va tarix manbai sifatida og'zaki tarixga tayangan. Suhbatlar Suriyadagi Markaziy kasaba uyushmalari instituti talabalari tomonidan olib borilgan va Xanna ularni muvofiqlashtirgan, XX asrdagi Suriya jamiyatlari hayotining katta rasmida tashkil qilgan va tahrir qilgan. Suriyadagi Markaziy kasaba uyushmalari instituti talabalari suhbatlar o'tkazdilar va Xanna ularni muvofiqlashtirdi, tashkil qildi va tahrir qildi,*

Kalit so'zlar: *"Arab tadqiqot va siyosat tadqiqotlari markazi, Suriyadagi siyosiy hayot, Sindikat instituti, ijtimoiy guruhlar, totalitar boshqaruv, kasaba uyushmalari harakati, Ravda qishlog'i.*

Annotation: *This article is a recent book by the Center for Arab Studies and Political Studies, published by a Syrian researcher, entitled "Pictures from the Life of Syrian Societies in the 20th Century - Collected by Syndicate Institute Scientists in Damascus." Abdullah Hanna, in which he relied on interview methodology and oral history as a source of history. The interviews were conducted by students of the Central Trade Union Institute in Syria, and Hannah coordinated them, organizing and editing the big picture of the life of Syrian societies in the twentieth century.*

Key words: *Center for Arab Studies and Political Studies, Political Life in Syria, Syndicate Institute, Social Groups, Totalitarian Administration, Trade Union Movement, Ravda Village.*

Rasmiy nutqi o'z mafkurasi va siyosatiga xizmat qilish uchun o'z tarixining faqat bitta versiyasini qabul qilgan Suriyada o'n yillik totalitar boshqaruvdan so'ng, so'nggi yillarda mustamlakachilik va mustaqillik yo'li bilan Usmonlilar hukmronligi tugashi haqidagi sahnani qayta o'qishga qaratilgan ko'plab tadqiqotlar paydo bo'ldi.

Shulardan, Arab tadqiqot va siyosat tadqiqotlari markazi Abdulla Xanna tomonidan tayyorlangan "XX asrdagi Suriya jamiyatlari hayotidan suratlar - Damashqdagi Sindikat instituti olimlari tomonidan to'plangan" kitobini nashr etdi, unda u intervyu metodologiyasi va og'zaki nutqiga tayangan.

Kitob to'rt bobdan iborat bo'lib, Xanna "Birlamchi kirishlar: XX asrdagi Suriya jamiyatlarida olimlar to'plagan narsalar bilan bog'liq yorug'lik" asarida Xanna XX asrda Suriyadagi siyosiy hayot, rente iqtisodiyoti va uning siyosiy islom va xavfsizlik davlatining yuksalishidagi roli, xavfsizlik davlatining asoslari sifatida davlat sektorini mustahkamlash va uning yuksalishi va qulashida kasaba uyushmalari harakati va arab ma'rifati madaniy tanazzul. Uning fikricha, XX asrda Suriya jamiyatlari bir qancha bosqichlarni bosib o'tgan: Usmonli

imperiyasidagi islohotlar bilan bir vaqtda Uyg'onish davrining paydo bo'lish bosqichi, Fransiya mandati bosqichi, mustaqillik tongi bosqichi (1943-1943). 1958), Suriya va Misr o'rtasidagi birlik bosqichi, 1963 yil 8 martdagi harbiy to'ntarish natijasida Misrdan ajralib chiqish bosqichi va Baas hukmronligi bosqichi yoritilgan.

"Tushuntirish kirishlari"da Xanna kasaba uyushma hujjatlarining tushuntirishlarini, Sindikat instituti olimlari yig'ilishlar o'tkazish va ma'lumot to'plashda tayangan shaklni va ular to'plagan hikoyalarni muallif tarkibidagi matnlarga qanday aylantirishni taqdim etadi.

Talabalar hujjatlari - joylar va shaharlar

Birinchi bob, "Olimlar qog'ozlari - joylar va shaharlar" Suriyaning turli shaharlaridan olingan 24 ta romandan iborat bo'lib, olimlarning maqolalarida batafsil bayon qilinganidek, Salamiya hayotining suratlaridan boshlab, Baniyasdagi Ravda qishlog'i ahvoli, Masyaf shahri va Bsiret qishlog'i (Hama gubernatorligi) va al-Soma'a qishlog'idagi hayot (Tartus gubernatorligi) oddiy dehqondan iqtibos keltirgan holda, katta uydagi ijtimoiy guruhlar va uning Orontes daryosiga, al-Tal shahriga va neft mamlakatlariga ishlash uchun migratsiya oqibatlari, Dara viloyatidagi ijtimoiy guruhlar va cho'l chetidagi Balha qishlog'i va u erda yashash qiyinligi va Homs shahriga migratsiya va Elektr kompaniyasining ishchisi Xama va boshqa shahar va qishloqlardagi vaziyatning lavhalarini taqdim etadi.

"Olimlar maqolalari - Qishloq va qishloq xo'jaligi masalasi" nomli ikkinchi bobda Xanna dehqondan davlat xodimigacha bo'lgan 11 ta rivoyatni taqdim etadi: Idlibdagi Afes qishlog'i, keyin Hammuriya dehqonlari va Damashqning ekspluatatsiyasi. ular uchun hovlilar, Safita viloyatidagi at-Tale'i qishlog'ida feodalizmning paydo bo'lishi va Ayn Sabilda feodallar Halabga ishlash uchun fermerlarning ko'chishi, Halab qishlog'idagi kambag'al dehqon o'g'lining hikoyasi va shaharda ishlash, Idlibning druzlar qishloqlarida yerga egalik qilish va sunniylar mahallasi bilan aloqalar va boshqalar keltirilgan.

Uchinchi bobda "Olimlar maqolalari - kasblar, sindikat ishlari hamda qishloq va shaharlardan olingan suratlar" deb nomlangan. Unda XX asrda Suriya shaharlari va qishloqlaridagi kasblar va kasaba uyushmalari faoliyati haqidagi hikoyalar sanab o'tilgan bo'lib, Palmiradagi to'quv dastgohi, sartarosh o'quvchi va uning ijodi haqida so'z boradi. Kasaba uyushmasi, davlat sektori Jableh Spinning kompaniyasi va uning muammolari va Damashqdan isitgich ishlab chiqaruvchisi, Yabroudda hunarmandchilik va ularning rivojlanishi, masalan, soch to'qish hunarmandchiligi va boshqa mahalliy kasb egalari bilan qilingan suhbatlar va hikoyalar keltirgan.

Olimlar hujjatlari - ishchilar va sindikatlar" nomli to'rtinchi bobda Xanna o'tgan asr o'rtalarida Suriyadagi mehnat va kasaba uyushmalari hayotining tafsilotlarini tavsiflovchi olimlarning maqolalariga to'xtalib o'tdi, masalan, Anton va otasi, temiryo'lichilar, damashqlik etikdo'z va to'qimachilik korxonasi ishchisi, oliy ma'lumotli kasaba uyushma xodimining hayoti, Daraadagi fransuz Ibrohim al-Jahmoniy va boshqa romanlar.